

**ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами анкетування
здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Дошкільна освіта та початкова освіта»

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта та початкова освіта» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Проведення такого анкетування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось в електронному форматі на сайті університету, де їм було запропоновано перелік анкет.

Анкетування реалізовано у 2023-2024 навчальному році в 2 семестрі. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта та початкова освіта». Опитування проводилось за такими анкетами: «Участь здобувачів освіти у системі якості», «Студентоцентризм і академічна свобода», «Формування м'яких навичок «soft skills», «Протидія корупції», «Академічна доброчесність», «Відкритість і прозорість програми», «Контрольні заходи», «Навчання за освітньою програмою», «Підтримка здобувачів освіти». Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Анкети для здобувачів освіти

Анкети для здобувачів вищої освіти дають змогу проаналізувати відповідність конкретної освітньої програми критеріям оцінювання якості освіти. Відтак, питання переважно спонукають до відкритого спілкування і передбачають демонстрацію того, як реалізується кожне твердження в контексті певної освітньої програми.

1. Анкета «**Участь здобувачів освіти у системі якості**», де здобувачам вищої освіти було запропоновано такі питання:

1. Чи враховуються пропозиції здобувачів вищої освіти під час розроблення та перегляду освітніх програм?

2. Який орган студентського самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?

3. Чи було вирішено питання покращення Вашої ОП за поданням представників студентського самоврядування?

4. Чи чіткими та зрозумілими є процедури, що регламентують участь здобувачів освіти у покращення ОП? (Маєте до цього процесу зауваження – опишіть в полі «Інше»)

5. Яким чином забезпечується одержання зворотного зв'язку від кожного здобувача освіти?

6. Чи враховуються звернення здобувачів освіти гарантом ОП та адміністрацією?

2. Анкета **«Студентоцентризм і академічна свобода»**, де здобувачі вищої освіти відповідали на такі питання:

1. Охарактеризуйте Вашу завантаженість: чи вистачає часу на самостійну роботу?

2. Які види аудиторних (контактних) годин переважають у Вашій освітній програмі?

3. Чи хотіли б Ви змінити співвідношення?

4. Чи пропонували Ви зміни до співвідношення видів робіт гаранту програми чи робочій групі?

5. Чи враховано було Вашу думку?

6. Чи відповідають, на Вашу думку, форми (денна, заочна, дистанційна, змішана) і методи навчання і викладання прогнозованим результатам навчання за освітньою програмою (у розрізі навчальних дисциплін)?

7. Чи зрозумілий Вам вибір відповідних форм і методів навчання?

8. Чи реалізується студентоцентрований підхід в навчанні на ОП?

9. Чи враховано, на Вашу думку, відповідність принципам академічної свободи інтересам здобувачів вищої освіти, а саме: повна свобода ставити питання та прагнути до істини, в тому числі з приводу суперечливих та непопулярних поглядів?

3. Анкета **«Формування м'яких навичок «soft skills»**, де здобувачам вищої освіти було запропоновано наступні питання:

1. Прочитайте запропоновані навички та визначте, чи відносяться вони до «soft skills» (м'яких навичок): креативність, уміння переконувати, уміння працювати в команді, здатність до керування часом (time management), мислення, комунікація (українською та іноземною мовою)

2. Прочитайте запропоновані навички та визначте, чи можна їх віднести до «hard skills» (тверді навички): професійні здатності, пов'язані із технічною стороною, використання технічних засобів, здатність до роботи із програмним забезпеченням.

3. Чи сприяє зміст освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практики) освітньої програми, набуттю соціальних навичок (soft skills) ?

4. Які дисципліни сприяють набуттю соціальних навичок (soft skills)? (наведіть приклади кількох навчальних дисциплін)

5. Які методи навчання сприяють набуттю соціальних навичок (soft skills)?

6. Які методи варто додати, а які – зменшити ?

4. Анкета **«Протидія корупції»**, де здобувачам вищої освіти було запропоновано такі питання:

1. Чи є випадки корупції в межах ОП?

2. Чи пропонували Вам особисто здійснити неправомірні дії за винагороду?

3. Якщо так, що саме Вам пропонували?

4. Чи домовлялися ви про одержання нечесної оцінки за винагороду?

5. Чи є, на Вашу думку, вітання вчителя зі святом корупцією?

6. Як, на Вашу думку, назвати дарунок лікарю після лікування?

7. Як Ви розцінюєте добровільну допомогу людині, що її потребує, або закладу освіти для покращення мультимедійного забезпечення, ремонтів, закупівлі літератури.

5. Анкета «**Академічна доброчесність**», де здобувачі вищої освіти відповідали на такі питання:

1. Що, на Вашу думку, є академічною доброчесністю?

2. Чи ознайомлені Ви з політикою врегулювання академічної доброчесності ЗВО?

3. Чи відбувається перевірка на антиплагіат курсових та кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських) робіт:

4. Чи траплялися Вам особисто випадки порушення академічної доброчесності?

5. Якщо так, як вони були вирішені?

6. Чи ознайомлені Ви з матеріалами сторінки "Академічна доброчесність" на сайті університету? <http://2021.gnpu.edu.ua/index.php/ua/pro-universytet/akademichna-dobrochesnist>

7. Які матеріали Ви вважаєте корисними?

6. Анкета «**Відкритість і прозорість програми**», де здобувачі вищої освіти відповідали на такі питання:

1. Як Ви дізнались інформацію про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів?

2. Чи забезпечено доступ до інформаційних ресурсів під час здійснення освітньої діяльності?

3. Чи знаєте Ви про програми міжнародної академічної мобільності?

4. Що є перешкодою для участі в міжнародних проєктах?

5. Чи хотіли б Ви взяти участь у програмі внутрішньої академічної мобільності (вивчити певний курс у закладі вищої освіти України)? Якщо

так, у якому закладі і щоб Ви хотіли вивчити? (Зазначте відповідь в полі "Інше")

6. Чи хотіли б Ви долучитися до міжнародних програм обміну або проєктів?

7. Чи згодні Ви з тим, що студентський актив має більше залучати студентів до обговорення проблем ОП та її розвитку?

7. Анкета «**Контрольні заходи**», де здобувачі вищої освіти відповідали на такі питання:

1. Чи є контрольні заходи на ОП прозорими і зрозумілими?

2. Чи достатньо Ви проінформовані про форми контрольних заходів та критерії оцінювання?

3. Чи знаєте Ви, яким документом ЗВО регламентується процедура проведення контрольних заходів?

4. Чи траплялися Вам особисто випадки необ'єктивності та упередженості екзаменаторів?

5. Якщо так, то чи було врегульовано ситуацію?

8. Анкета «**Навчання за освітньою програмою**», де здобувачі вищої освіти відповідали на такі питання:

1. Чи були Ви ознайомлені із результатами навчання, запропонованими в освітній програмі? Яким чином?

2. Чи забезпечено освітньою програмою досягнення програмних результатів навчання (формування компетентностей) із гуманітарних дисциплін?

3. Чи відповідає зміст ОП (освітні компоненти) методам, методикам та технологіям, що використовуються під час практичної діяльності?

4. Як зміст ОП (освітні компоненти) відповідає інструментам та обладнанню (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати й використовувати)?

5. Чи забезпечено можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії?

6. Чи обізнані Ви про наявні в ЗВО процедури, які дозволяють формування індивідуальної освітньої траєкторії?

7. Чи існує можливість вибору навчальних дисциплін?

8. Чи залучаються до визначення переліку дисциплін за вибором стейкхолдери?

9. Як Ви були проінформовані про дисципліни, що пропонуються Вам на вибір?

10. Як би Ви охарактеризували рівень оволодіння (формування або розвиток) компетентностями під час практичної підготовки за ОП?

9. Анкета «Підтримка здобувачів освіти», де здобувачі вищої освіти відповідали на такі питання:

1. Чи здійснюється психологічний супровід забезпечення освітнього процесу? Маєте певні побажання - опишіть в полі "Інше"

2. Чи зверталися Ви за психологічною допомогою?

3. Які заходи ЗВО вживає з метою підтримки психічного здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП?

4. Що, на Вашу думку, варто удосконалити для забезпечення психологічної підтримки?

5. Чи достатньою є, на Вашу думку, комунікація з викладачами та підрозділами ЗВО? (конкретні зауваження опишіть в полі "інше").

6. Чи надається організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів вищої освіти? (конкретні зауваження опишіть в полі "інше").

3. Результати опитування

У ході опитування за анкетною «Участь здобувачів освіти у системі якості» отримано такі показники.

100 % здобувачів вищої освіти зазначають, що під час розроблення та перегляду освітньої програми враховувалися їх пропозиції.

На питання «Який орган студентського самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?» 25% здобувачів вищої освіти відповіли – наукове товариство, профкомітет студентів, 75% відповіли – усі зазначені органи.

100% здобувачів вищої освіти зазначають, що було вирішено питання покращення ОП за поданням представників студентського самоврядування.

На питання «Чи чіткими та зрозумілими є процедури, що регламентують участь здобувачів освіти у покращення ОП?» 100% здобувачів вищої освіти відповіли, що «так».

100% здобувачів освіти зазначають, що за допомогою електронного звернення, онлайн-опитування, викладених на сайті забезпечується одержання зворотного зв'язку від кожного здобувача освіти.

50% здобувачів вищої освіти зазначають, що при зверненні їх до гаранту ОП та адміністрації, було враховано їх пропозиції та побажання, 25% здобувачів вищої освіти зазначають, що особисто не зверталися, 25% зазначили, що «частково».

Під час опитування за анкетною «**Студентоцентризм і академічна свобода**», було отримано наступні результати.

На питання «Охарактеризуйте Вашу завантаженість: чи вистачає часу на самостійну роботу?» отримали такі показники: 20% здобувачів вищої освіти відповіли, що «так», 40% відповіли, що «частково», 40% зазначили, що складно визначити.

40% респондентів відповіли, що практичні заняття переважають у ОП, за якою вони навчаються, 40% відповіли, що лекційні заняття, 20% лекції, практичні заняття, консультації.

На питання «Чи хотіли б Ви змінити співвідношення?» 80% здобувачів вищої освіти зазначили, щоб хотіли більше лекційних занять, 20% ні чого не хотіли б змінювати.

40% здобувачів вищої освіти, які брали участь у опитуванні зазначили, що не зверталися до гаранту програми чи робочій групі щодо зміни співвідношення видів робіт, а 60% зазначили, що зверталися.

На питання «Чи відповідають, на Вашу думку, форми (денна, заочна, дистанційна, змішана) і методи навчання і викладання прогнозованим результатам навчання за освітньою програмою (у розрізі навчальних дисциплін)?» 80% здобувачів вищої освіти відповіли «так», 20% відповіли, що частково.

60% опитуваним зрозумілий вибір відповідних форм і методів навчання, 40% опитуваних зазначають, що зрозумілий не завжди.

60% вважає, що за ОП реалізується студентоцентризований підхід в навчанні; 40% зазначили, що реалізується частково.

На питання «Чи враховано, на Вашу думку, відповідність принципам академічної свободи інтересам здобувачів вищої освіти, а саме: повна свобода ставити питання та прагнути до істини, в тому числі з приводу суперечливих та непопулярних поглядів?» 40% здобувачів вищої освіти відповіли «так», 60% відповіли, що більшою мірою так.

У ході опитування за анкетною «**Формування м'яких навичок «soft skills»**» отримано такі показники.

100% здобувачів вищої освіти вважають, що креативність, вміння переконувати, вміння працювати в команді, здатність до керування часом (time management), мислення, комунікація відносяться до «soft skills» (м'яких навичок).

100% опитаних вважає, що такі навички, як професійні здатності, пов'язані із технічною стороною, використання технічних засобів, здатність до роботи із програмним забезпеченням здобувачі вищої освіти відносять до «hard skills» (твердих навичок).

80% опитуваних вважають зміст освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практики) освітньої програми сприяє набуттю соціальних навичок (soft skills), 20% – частково.

Щодо питання «Які методи навчання сприяють набуттю соціальних навичок (soft skills)?», отримали такі результати: 80 % опитуваних вважають пояснювально-ілюстративні, 20% опитуваних вважають пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.

Після проведення опитування за анкетною «**Протидія корупції**» отримали такі результати.

На питання «Чи є випадки корупції в межах ОП?» 75 % опитаних зазначають, що «ні», 25 % – не знають.

100% здобувачів вищої освіти зазначають, що їм не пропонували здійснити неправомірні дії та одержати нечесну оцінку за винагороду.

100 % опитуваних вважає, що дарунок лікарю після лікування – це вдячність.

На питання «Як Ви розцінюєте добровільну допомогу людині, що її потребує, або закладу освіти для покращення мультимедійного забезпечення, ремонтів, закупівлі літератури» 50 % здобувачів освіти вважають, що треба допомагати, по 50 % вважають це волонтерством.

Під час опитування за анкетною «**Академічна доброчесність**» було отримано наступні результати.

На питання «Що, на Вашу думку, є академічна доброчесність?», 80 % здобувачів вищої освіти обрали варіант «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень».

80% опитуваних ознайомлені з політикою врегулювання академічної доброчесності в ЗВО, а 20% відповіли, що частково. 80% здобувачів вищої освіти знають, що в університеті відбувається перевірка на антиплагіат курсових та кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських) робіт.

На питання «Чи траплялися Вам особисто випадки порушення академічної доброчесності?», 100% респондентів відповіли, що ні.

80% здобувачів освіти відповіли «так» на питання «Чи ознайомлені Ви з матеріалами сторінки «Академічна доброчесність» на сайті університету?».

На питання «Які матеріали Ви вважаєте корисними?», 40% здобувачів освіти, що це Положення про дотримання принципів академічної доброчесності в ГНПУ ім. О. Довженка, 20% зазначили, що це семінар «Академічна доброчесність» та 40% методичні рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності

Після проведення опитування за анкетною **«Відкритість і прозорість програми»** отримали такі результати.

33% опитуваних дізнались інформацію про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів на настановній конференції від керівник практик; 17% – на сайті, на заняттях від викладачів, 33% – на заняттях від викладачів, 17% – від гаранта програми, на заняттях від викладачів, на настановній конференції від керівник практик.

67% респондентів вважають, що доступ до інформаційних ресурсів щодо освітньої діяльності забезпечено повністю, 33% зазначають, що частково.

83% здобувачів вищої освіти обізнані про наявні програми міжнародної академічної мобільності, але участі в них не приймали.

На питання «Що є перешкодою для участі в міжнародних проектах?», то 33% здобувачів освіти, відповіли «мовний бар'єр», а 33% – фінансові труднощі, 17% – сімейні обставини, 17% зазначили, що «психологічний бар'єр».

На питання «Чи хотіли б Ви взяти участь у програмі внутрішньої академічної мобільності (вивчити певний курс у закладі вищої освіти України?», то лише 17% відповіли, що так.

На питання «Чи хотіли б Ви долучитися до міжнародних програм обміну або проєктів?», то 33% відповіли, що так, а 67% – ні.

На питання «Чи згодні Ви з тим, що студентський актив має більше залучати студентів до обговорення проблем ОП та її розвитку?», то 80% відповіли, що так, а 20% - ні.

Під час опитування за анкетною «**Контрольні заходи**» було отримано наступні результати.

100% здобувачів освіти відповіли, що контрольні заходи є прозорими та зрозумілими для опитуваних. Всі респонденти достатньо проінформовані про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання. Кожний здобувач освіти знає, що ЗВО регламентує проведення контрольних заходів положенням «Про організацію освітнього процесу в ГНПУ».

100% опитуваних не траплялися випадки необ'єктивності та упередженості екзаменаторів.

Під час опитування за анкетною «**Навчання за освітньою програмою**» було отримано наступні результати.

40% опитуваних дізналися про очікувані результати навчання за ОП із сайту університету; 60% – від гаранта освітньої програми.

На питання: «Чи забезпечено освітньою програмою досягнення програмних результатів навчання (формування компетентностей) із гуманітарних дисциплін», 100% здобувачів освіти відповіли «так».

100% респондентів зазначили, що зміст ОП відповідає методам, методикам і технологіям, що використовуються під час практичної діяльності.

60% опитуваних відповіли, що зміст ОП повною відповідає інструментам, а 40% зазначили, що обладнання потребує покращення.

60% опитуваних зазначили, що ОП забезпечено можливості формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії, 40% відповіли таке забезпечення є частковим.

Щодо можливості вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти 100% вважають, що така можливість існує.

На питання щодо залучення стейкхолдерів до визначення переліку дисциплін за вибором, 80% респондентів вважають, що до вибору дисциплін залучені студентське самоврядування, а 20% не знають.

З наявними дисциплінами, які пропонуються на вибір, 60% здобувачів освіти ознайомилися на сайті, 40% – дізналися про перелік дисциплін від гаранта ОП.

Рівень оволодіння компетентностями під час практичної підготовки за ОП: 12% респондентів визначили як задовільний, 88% – достатній.

Під час опитування за анкетною «**Підтримка здобувачів освіти**» було отримано наступні результати.

50% респондентів знають, що в університеті здійснюється психологічний супровід забезпечення освітнього процесу, 50% не зверталися за допомогою.

Всі здобувачі освіти відповіли, що комунікація з викладачами та підрозділами ЗВО є достатньою.

Кожен опитуваний відповів, що в університеті надається організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів вищої освіти.

4. Рекомендації за результатами анкетування

Аналіз результатів анкетування здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта дозволив виокремити низку рекомендацій:

- систематично, починаючи з першого курсу, ознайомлювати студентів із нормативними документами, які регулюють організацію освітнього процесу в Глухівському національному педагогічному університеті імені Олександра Довженка;

- науково-педагогічним працівникам, кураторам груп систематично інформувати здобувачів вищої освіти щодо можливості їх участі у програмах внутрішньої і міжнародної мобільності;

- систематично залучати студентський актив до обговорення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр», ОС «Магістр» спеціальності 012 Дошкільна освіта;

- продовжувати ознайомлювати здобувачів освіти із сторінкою «Академічна доброчесність» на сайті університету;

- продовжувати проводити заходи для здобувачів освіти з популяризації академічної доброчесності.